

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

σε συνεργασία με το

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
«ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ:
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΙΣ Τ.Π.Ε. ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ – ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Β' ΑΘΗΝΑΣ, ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ
ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ (ΔΑΦ)

Θανοπούλου Κωνσταντίνα, Α.Μ.: 596

Μεταπτυχιακή διατριβή που υποβάλλεται στην τριμελή επιτροπή για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης του Τ.Ε.Φ. – Δ.Π.Θ. σε συνεργασία με το Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτος – Ινστιτούτο Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της Ένταξης»

Εγκεκριμένο από την τριμελή επιτροπή:

Επιβλέπων Καθηγητής:

[Δρ. Παναγιώτης Μαντάς, συνεργαζόμενος ερευνητής Ι.Π.Τ.
- Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. "Δημόκριτος"]

2^ο Μέλος:

[Δρ. Ζωή Καραμπατζάκη, συνεργαζόμενη ερευνήτρια Ι.Π.Τ. -
Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. "Δημόκριτος"]

3^ο Μέλος:

[Δρ. Σπυριδούλα Κατσαντώνη, Συνεργαζόμενη Ερευνήτρια
Ι.Π.Τ. – Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. "Δημόκριτος"]

Αθήνα

2024

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα ερευνητική εργασία μελετά τη στάση των εκπαιδευτικών Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Β' Αθήνας ως προς τη συμπερίληψη των μαθητών με ΔΑΦ στη γενική τάξη καθώς και την επίδραση των ατομικών χαρακτηριστικών των εκπαιδευτικών στην υπό μελέτη μεταβλητή. Επίσης, μελετά τις γνώσεις των εκπαιδευτικών σχετικά με την διαταραχή του αυτισμού. Στην έρευνα συμμετείχαν 60 εκπαιδευτικοί Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι υπηρετούσαν σε γενικά και ειδικά σχολεία της περιοχής Β' Αθήνας. Απαρτίζεται από δύο μέρη, το θεωρητικό και το ερευνητικό.

Όσο αφορά το θεωρητικό μέρος πρόκειται για μια συνοπτική παρουσίαση της διαταραχής του αυτισμού, καθώς και του θεσμού της συμπερίληψης και της συμπερίληψης των μαθητών με ΔΑΦ. Ακολουθούν αναφορές στους παράγοντες που επηρεάζουν τη στάση των εκπαιδευτικών καθώς και ο ρόλος τους στην εφαρμογή της συμπερίληψης μαθητών με ΔΑΦ. Τέλος αναφέρονται παρόμοιες έρευνες που έχουν διεξαχθεί στην Ελλάδα.

Για τη διεξαγωγή της έρευνας χρησιμοποιήθηκε ερωτηματολόγιο το οποίο περιλάμβανε τρία μέρη: το πρώτο μέρος αποτελούνταν από ερωτήσεις σχετικά με τα προσωπικά χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών, το δεύτερο μέρος αποτελούνταν από μια ελαφρώς τροποποιημένη μορφή του ερωτηματολογίου Autism Inclusion Questionnaire (AIQ) των Segall και Campbell (2008) και το τρίτο μέρος αποτελούνταν από μια ελαφρώς τροποποιημένη μορφή του ερωτηματολογίου «The teacher Attitudes Toward Inclusion Scale (TATIS)» που κατασκευάστηκε από τον Cullen και συνεργάτες (2010).

Για τον έλεγχο των στατιστικών υποθέσεων χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα SPSS 29.0 και η αξιοπιστία της έρευνας εξετάστηκε με το Cronbach's A. Από την ανάλυση των δεδομένων προέκυψε ότι η στάση απέναντι στη συμπερίληψη των μαθητών με ΔΑΦ ήταν γενικά ουδέτερη. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν πως οι εκπαιδευτικοί Δευτεροβάθμιας Β' Αθήνας διέθεταν αρκετές γνώσεις για τον αυτισμό και το σκορ γνώσεων αυτισμού σχετίζεται ελαφρώς θετικά με την στάση ως προς αποτελεσματικότητα της συμπερίληψης και με την πρόθεση ανάληψης ρόλων και ευθυνών, ενώ δε σχετίζεται με τη στάση ως προς στη συμπερίληψη.

Λέξεις κλειδιά: Συμπερίληψη, Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος, Στάσεις εκπαιδευτικών, Γνώσεις εκπαιδευτικών

Βιβλιογραφία

Able, H., Sreckovic, M. A., Schultz, T. R., Garwood, J. D., & Sherman, J. (2014). Views from the Trenches. *Teacher Education and Special Education: The Journal of the Teacher Education Division of the Council for Exceptional Children*, 38(1), 44–57.

<https://doi.org/10.1177/0888406414558096>

Alkhateeb, J. M., Hadidi, M. S., & Alkhateeb, A. J. (2016). Inclusion of children with developmental disabilities in Arab countries: A review of the research literature from 1990 to 2014. *Research in Developmental Disabilities*, 49-50, 60–75.

<https://doi.org/10.1016/j.ridd.2015.11.005>

Apteslis, N., & Voutsina, A. (2022). Inclusion of students with autism in the Greek general school - Teachers' perceptions. *Obrela journal. Dialogues in Clinical Neuroscience & Mental Health*, 5 (4), 185-193. <https://doi.org/10.26386/obrela.v5i4.246>

Asperger, H. (1944). Die “Autistischen Psychopathen” l’m Kindesalter. [The “Autistic Psychopaths” in Childhood]. *Archiv Für Psychiatrie Und Nervenkrankheiten*, 117(1), 76–136.

<https://doi.org/10.1007/bf01837709>

Avramidis, E., & Norwich, B. (2002). Teachers’ attitudes towards Integration / Inclusion: A review of the literature. *European Journal of Special Needs Education*, 17(2), 129–147.

<https://doi.org/10.1080/08856250210129056>

Baron-Cohen, S., & Belmonte, M. K. (2005). Autism: A Window Onto the Development of the Social and the Analytic Brain. *Annual Review of Neuroscience*, 28(1),109–126.

<https://doi.org/10.1146/annurev.neuro.27.070203.144137>

Barton, L., & Armstrong, F. (Eds.). (2007). *Policy, Experience and Change: Cross-Cultural Reflections on Inclusive Education*. Springer Netherlands. <https://doi.org/10.1007/978-1-4020-5119-7>

Boyd, B. A., McDonough, S. G., Rupp, B., Khan, F., & Bodfish, J. W. (2010). Effects of a family-implemented treatment on the repetitive behaviors of children with autism. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 41(10), 1330–1341. <https://doi.org/10.1007/s10803-010-1156-y>

Cassady, J. M. (2011). Teachers' Attitudes Toward the Inclusion of Students with Autism and Emotional Behavioral Disorder. *Electronic Journal for Inclusive Education* 2(7), 1-23.

Cassimos, D. C., Polychronopoulou, S. A., Tripsianis, G. I., & Syriopoulou-Delli, C. K. (2013). Views and attitudes of teachers on the educational integration of students with autism spectrum disorders. *Developmental Neurorehabilitation*, 18(4), 241–251. <https://doi.org/10.3109/17518423.2013.794870>

Centers for Disease Control and Prevention. (2023, April 4). *Data & statistics on autism spectrum disorder*. Centers for Disease Control and Prevention. <https://www.cdc.gov/ncbddd/autism/data.html>

Corkum, P., Bryson, S. E., Smith, I. M., Giffin, C., Hume, K., & Power, A. (2014). Professional Development needs for educators working with children with autism spectrum disorders in inclusive school environments. *Exceptionality Education International*, 24(1). <https://doi.org/10.5206/eei.v24i1.7709>

Country information for Germany - Legislation and policy. (n.d.). European Agency for Special Needs and Inclusive Education. Retrieved 2024, March 10. <https://www.european-agency.org/country-information/germany/legislation-and-policy>

Country information. (n.d.). European Agency for Special Needs and Inclusive Education. Retrieved 2024, March 10. <https://www.european-agency.org/country-information>

Cullen, J.P., Gregory, J.L., & Noto, L.A. (2010, February). The Teacher Attitudes Toward Inclusion Scale (TATIS): Technical Report. Paper presented at the Annual Meeting of the Eastern Educational Research Association. <https://eric.ed.gov/?id=ED509930>

Department for Education. (2020, April 30). *Special educational needs and disability code of practice: 0 to 25 years*. GOV.UK. <https://www.gov.uk/government/publications/send-code-of-practice-0-to-25>

Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders DSM-5, (5th Ed.). (2013). American Psychiatric Association. <https://doi.org/10.1176/appi.books.9780890425596>

Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders. (3rd ed.). (1980). American Psychiatric Association.

Diallo, T., Morin, A. J. S., & Lu, H. (2017). The impact of total and partial inclusion or exclusion of active and inactive time invariant covariates in growth mixture models. *Psychological Methods*, 22(1), 166–190. <https://doi.org/10.1037/met0000084>

Eagly, A. H., & Chaiken, S. (1993). *The psychology of attitudes*. Harcourt Brace Jovanovich College Publishers.

Elsabbagh, M., Divan, G., Koh, Y.-J., Kim, Y. S., Kauchali, S., Marcín, C., Montiel-Nava, C., Patel, V., Paula, C. S., Wang, C., Yasamy, M. T., & Fombonne, E. (2012). Global Prevalence of Autism and Other Pervasive Developmental Disorders. *Autism Research*, 5(3), 160–179. <https://doi.org/10.1002/aur.239>

European disability strategy 2010-2020: A renewed commitment to a barrier-free Europe. CEDEFOP. (2010, November 16). <https://www.cedefop.europa.eu/en/news-and-press/news/european-disability-strategy-2010-2020-renewed-commitment-barrier-free-europe>

Evans, J. D. (1996). *Straightforward statistics for the Behavioral Sciences*. Brooks/Cole Publishing

Exarchou, E., Sarris, D., Zaragas, H., Zakopoulou, V., & Giannouli, V. (2020). Perceptions of general and special educators about inclusion to students with autism in schools of general education. *European Journal of Education Studies*, 7(7). <http://dx.doi.org/10.46827/ejes.v7i7.3151>

- Forlin, C. (2010). Teacher education reform for enhancing teachers' preparedness for inclusion. *International Journal of Inclusive Education*, 14(7), 649–653. <https://doi.org/10.1080/13603111003778353>
- Friend, M., & Cook, L. (2016). *Interactions: Collaboration skills for school professionals*. Pearson.
- Geschwind, D. H. (2011). Genetics of autism spectrum disorders. *Trends in Cognitive Sciences*, 15(9), 409–416. <https://doi.org/10.1016/j.tics.2011.07.003>
- Gregor, E. M. C., & Campbell, E. (2001). The Attitudes of Teachers in Scotland to the Integration of Children with Autism into Mainstream Schools. *Autism*, 5(2), 189–207.
- Hinton, P. R., McMurray, I., Brownlow, C., & Terry, P. C. (2023). Using SPSS to analyse questionnaires: Reliability. In *SPSS Explained* (3rd ed., pp. 349–358). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429350863-18>
- Horrocks, J. L., White, G., & Roberts, L. (2008). Principals' Attitudes Regarding Inclusion of Children with Autism in Pennsylvania Public Schools. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 38(8), 1462–1473. <https://doi.org/10.1007/s10803-007-0522-x>
- Hume, K., Loftin, R., & Lantz, J. (2009). Increasing Independence in Autism Spectrum Disorders: A Review of Three Focused Interventions. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 39(9), 1329–1338. <https://doi.org/10.1007/s10803-009-0751-2>
- Humphrey, N., & Symes, W. (2013). Inclusive education for pupils with autistic spectrum disorders in secondary mainstream schools: teacher attitudes, experience and knowledge. *International Journal of Inclusive Education*, 17(1), 32-46. <https://doi.org/10.1080/13603116.2011.580462>
- Individuals with Disabilities Education Act. (2017, May 3). *Sec. 300.101 Free appropriate public education (FAPE)*. Individuals With Disabilities Education Act. <https://sites.ed.gov/idea/regs/b/b/300.101>
- Kanner, L. (1943). Autistic disturbances of affective contact. *Nervous Child*, 2(3), 217–250.

Kasa-Hendrickson, C., & Kluth, P. (2005). " We Have to Start with Inclusion and Work it Out as We Go": Purposeful Inclusion for Non-Verbal Students with Autism. *International Journal of Whole Schooling*, 2(1), 2-14.

King-Sears, M. E. (2017). Best academic practices for inclusive classrooms. *Focus on Exceptional Children*, 29(7), 1-22. <https://doi.org/10.17161/fec.v29i7.6753>

Kosmerl, K. (2011). *A Comparative Investigation of General and Special Education Elementary Teachers' Beliefs about Including Students with an Educational Disability of Autism in the General Education Setting*. ProQuest LLC. <https://www.proquest.com/docview/909579053?sourcetype=Dissertations%20&%20Theses>

Leekam, S. R., Prior, M. R., & Uljarevic, M. (2011). Restricted and repetitive behaviors in autism spectrum disorders: A review of research in the last decade. *Psychological Bulletin*, 137(4), 562–593. <https://doi.org/10.1037/a0023341>

Lerner, J.W. & Johns, B.H. (2014). *Learning disabilities and related disabilities: Strategies for success* (13th ed.). Cengage Learning.

Lightfoot, C., Cole, M., & Cole, S. R. (2014). *Η ανάπτυξη των παιδιών* (Επιστημονική Επιμέλεια: Ζ. Μπαμπλέκου, Μετάφραση: Μ. Κουλεντιανού). Gutenberg

Lord, C., Rutter, M., DiLavore, P. C., Risi, S., Gotham, K., & Bishop, S. L. (2012). *Autism Diagnostic Observation Schedule, Second Edition (ADOS-2)*. Western Psychological Services.

Lyall, K., Croen, L., Daniels, J., Fallin, M. D., Ladd-Acosta, C., Lee, B. K., Park, B. Y., Snyder, N. W., Schendel, D., Volk, H., Windham, G. C., & Newschaffer, C. (2017). The Changing Epidemiology of Autism Spectrum Disorders. *Annual review of public health*, 38, 81–102. <https://doi.org/10.1146/annurev-publhealth-031816-044318>

Maenner, M. J., Shaw, K. A., Baio, J., EdS1, Washington, A., Patrick, M., DiRienzo, M., Christensen, D. L., Wiggins, L. D., Pettygrove, S., Andrews, J. G., Lopez, M., Hudson, A., Baroud, T., Schwenk, Y., White, T., Rosenberg, C. R., Lee, L. C., Harrington, R. A., Huston, M., ... Dietz, P. M. (2020). Prevalence of Autism Spectrum Disorder Among Children Aged 8 Years - Autism and

Developmental Disabilities Monitoring Network, 11 Sites, United States, 2016. *Morbidity and mortality weekly report. Surveillance summaries (Washington, D.C.: 2002)*, 69(4), 1–12. <https://doi.org/10.15585/mmwr.ss6904a1>

Mandy, W., Chilvers, R., Chowdhury, U., Salter, G., Seigal, A., & Skuse, D. (2012). Sex differences in autism spectrum disorder: evidence from a large sample of children and adolescents. *Journal of autism and developmental disorders*, 42(7), 1304–1313. <https://doi.org/10.1007/s10803-011-1356-0>

Mastropieri, M. A., & Scruggs, T. E. (2018). *The inclusive classroom: Strategies for effective differentiated instruction* (6th ed.). Pearson.

McGillicuddy, S., & O'Donnell, G. M. (2013). Teaching students with autism spectrum disorder in mainstream post-primary schools in the Republic of Ireland. *International Journal of Inclusive Education*, 18(4), 323–344. <https://doi.org/10.1080/13603116.2013.764934>

Ministry of Education, Research and Religious Affairs. (n.d.). Εγκύκλιοι. Retrieved from <https://www.minedu.gov.gr/ua-eguklioi-m> & https://www.minedu.gov.gr/publications/docs2023/odigies-kateythynseis-gia-ti-leitoyrgia-ton-thesmon-entaxiakis-ekpaideysis-2023-2024_1.pdf

Ministry of Education, Research and Religious Affairs. (n.d.). Νόμος 3699/2008. Retrieved from <https://www.minedu.gov.gr/eidiki-agwgi-2/nomothesia-eidiki-ekpaideusi-3/16756-02-10-08-3699-2008>

National Autistic Society. (n.d.). *What is autism*. <https://www.autism.org.uk/about/what-is.aspx>

National Standards Report. (2009). *The national standards project—addressing the need for evidence-based practice guidelines for autism spectrum disorders*. Randolph: National Autism Center.

Ozel, E., Ganesan, M. Z., Daud, A. K., Darusalam, G. B., & Ali, N. A. (2018). Critical issue teacher training into Inclusive Education. *Advanced Science Letters*, 24(7), 5139–5142. <https://doi.org/10.1166/asl.2018.11288>

- Robertson, K., Chamberlain, B., & Kasari, C. (2003). General Education Teachers' Relationships with Included Students with Autism. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 33, 123-130. <https://doi.org/10.1023/A:1022979108096>
- Rodríguez, I. R., Saldaña, D., & Moreno, F. J. (2012). Support, inclusion, and special education teachers' attitudes toward the education of students with autism spectrum disorders. *Autism Research and Treatment*, 2012, 1–8. <https://doi.org/10.1155/2012/259468>
- Rosenblatt, A. I., & Carbone, P. S. (2019). *Autism Spectrum Disorder: What Every Parent Needs to Know* (2nd ed.). American Academy of Pediatrics. <https://doi.org/10.1542/9781610022705>
- Rutter, M., Le Couteur, A., & Lord, C. (2003). *Autism Diagnostic Interview-Revised (ADI-R)*. Western Psychological Services.
- Sadioglu, O., Bilgin, A., Batu, S., & Oksal, A. (2013). Problems, Expectations, and Suggestions of Elementary Teachers Regarding Inclusion. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 13(3), 1760-1765. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1017690.pdf>
- Salend, S. J. (2011). *Creating inclusive classrooms: Effective and reflective practices*. Pearson.
- Segall, M. J., & Campbell, J. M. (2008). *Inclusion of students with autism spectrum disorder: educator experience, knowledge, and attitudes*. [Doctoral Dissertation, University of Georgia] https://getd.libs.uga.edu/pdfs/segall_matthew_j_200805_ma.pdf
- Selin Tumkaya, G., & Miller, S. (2020). The perceptions of pre and in-service teachers' self-efficacy regarding inclusive practices: A Systematised Review. *İlköğretim Online*, 1061–1077. <https://doi.org/10.17051/ilkonline.2020.696690>
- Syriopoulou-Delli, C. K., Cassimos, D. C., Tripsianis, G. I., & Polychronopoulou, S. A. (2011). Teachers' Perceptions Regarding the Management of Children with Autism Spectrum Disorders. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 42(5), 755–768. <https://doi.org/10.1007/s10803-011-1309-7>

UNESCO. (1994). *The Salamanca Statement and framework for action on special needs education*.

UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000098427>

UNESCO. (2009). *Policy Guidelines on Inclusion in Education*. UNESCO.

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000177849>

UNESCO. (2023). *What You Need to Know about Inclusion in Education*. UNESCO.

<https://www.unesco.org/en/inclusion-education/need-know>

United Nations. (2006). *Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD)*. United

Nations. <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

US Department of Education. (2021, February 22). *The No Child Left Behind Act of 2001*. Home.

<https://www2.ed.gov/about/offices/list/oii/nonpublic/nclbinfo.html>

Vaz, S., Wilson, N., Falkmer, M., Sim, A., Scott, M., Cordier, R., & Falkmer, T. (2015). Factors Associated with Primary School Teachers' Attitudes Towards the Inclusion of Students with Disabilities. *PLOS ONE*, 10(8). <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0137002>

Vlachou, A. (2004). Education and inclusive policy-making: Implications for research and practice. *International Journal of Inclusive Education*, 8(1), 3–21.

<https://doi.org/10.1080/1360311032000139449>

Vlcek, S., Somerton, M., & Rayner, C. (2020). Collaborative Teams: Teachers, Parents, and Allied Health Professionals Supporting Students with Autism Spectrum Disorder in Mainstream Australian Schools. *Australasian Journal of Special and Inclusive Education*, 44(2), 102–115. <https://doi.org/10.1017/jsi.2020.11>

Volkmar, F. R., & Reichow, B. (2013). Autism in DSM-5: progress and challenges. *Molecular Autism*, 4(1), 13. <https://doi.org/10.1186/2040-2392-4-13>

Weller, L. G. (2012). *Principals' attitudes toward inclusion: Including students with autism in elementary classrooms*. Indiana University of Pennsylvania.

Werling, D. M., & Geschwind, D. H. (2013). Sex differences in autism spectrum disorders. *Current Opinion in Neurology*, 26, 146–153. <https://doi.org/10.1097/WCO.0b013e32835ee548>

Wilkerson, S. E. (2012) Assessing Teacher Attitude Toward the Inclusion of Students with Autism. Electronic Theses and Dissertations. Paper 1571, University of Louisville. <http://ir.library.louisville.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2570&context=etd>

World Health Organization. (2018). International classification of diseases ICD-11 (11th ed.). World Health Organization. [https://www.who.int/news/item/18-06-2018-who-releases-new-international-classification-of-diseases-\(icd-11\)](https://www.who.int/news/item/18-06-2018-who-releases-new-international-classification-of-diseases-(icd-11))

Yianni-Coudurier, C., Darrou, C., Lenoir, P., Verrecchia, B., Assouline, B., Ledesert, B., Michelon, C., Pry, R., Aussilloux, C., & Baghdadli, A. (2008). What clinical characteristics of children with autism influence their inclusion in regular classrooms? *Journal of Intellectual Disability Research*, 52(10), 855–863. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2788.2008.01100.x>

Zoniou-Sideri, A., & Vlachou, A. (2006). Greek teachers' belief systems about disability and Inclusive Education. *International Journal of Inclusive Education*, 10(4–5), 379–394. <https://doi.org/10.1080/13603110500430690>

Βοσνιάδου, Σ. (Επιμ.). (2004). *Εισαγωγή στην ψυχολογία. Κοινωνική Ψυχολογία. Κλινική Ψυχολογία. Τόμος Β'*. Gutenberg

Ζώνιου-Σιδέρη, Α. (Επιμ.). (2000). *Ένταξη: Ουτοπία ή πραγματικότητα; Η εκπαιδευτική και πολιτική διάσταση της ένταξης μαθητών με ειδικές ανάγκες*. Ελληνικά Γράμματα.

Λιακοπούλου, Μ. (2020). *Στάσεις και απόψεις εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στην Αττική και την Περιφέρεια σχετικά με τη συμπερίληψη και την εκπαίδευση μαθητών με ΔΑΦ*. [Μεταπτυχιακή Διατριβή, Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών]. <https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/frontend/file/lib/default/data/2926203/theFile>

Μιχαηλίδης Κ. Θ. (2009). *Συνεκπαίδευση και Αναπηρία: Θεωρητική και Εμπειρική Κοινωνιοψυχολογική Προσέγγιση*. Παπασωτηρίου

Νόμος 3699 (2008). Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Φ.Ε.Κ. Α 199/02.10.2008 <https://www.minedu.gov.gr/eidiki-agwgi-2/nomothesia-eidiki-ekpaideusi-3/16756-02-10-08-3699-2008>

Σερετόπουλος, Κ., Λάμνισος, Δ., & Γιαννακού, Κ. (2020). Η επιδημιολογία των διαταραχών του φάσματος του αυτισμού. *Archives of Hellenic Medicine*, 37(2), 169-180. <https://www.mednet.gr/archives/2020-2/pdf/169.pdf>

Συριοπούλου-Δελλή, Χ. Κ. (2016). *Εκπαίδευση και ειδική αγωγή ατόμων με διαταραχή φάσματος αυτισμού*. Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας